

Танлловга: Расууллоҳ алайҳис саломнинг ташқи кўринишларига эътибор беришлари

15:37 / 19.04.2017 2701

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи ва саллам баданларининг тозалигига эътибор берардилар ва тоза тушишга буюрардилар.

1. Ҳар ҳафтада бир ғусл олардилар.

2. Доимо таомдан олдин ва ундан кейин қўлларини ювишга риоя қиласардилар.

3. Барча ҳолатларида мисвок ишлатишга интилардилар.

4. Доимо баданларининг барча жойини тозалаш, ундаги кир-чирларни кетказишга риоя қиласардилар. Масалан: мўйловни, тирноқларни қисқартириш, қўлтиқ тукларини юлиш, қов супачасидаги тукларни олиш каби.

Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам: “Аллоҳ таоло яхшидир, яхшиликни ёқтиради. Покдир, покизаликни ёқтиради. Саҳоватлидир, саҳоватликни яхши кўради. Саҳийдир, сахийликни ёқтиради,[1] деб ва яна “Ўзларингизни қодир бўлганингизча пок тутинглар. Чунки, Аллоҳ таоло исломни покизалик устига барпо қилди. Жаннатга ҳам фақат покизалар киради”,[2] дея покизаликка буюрар ва қизиқтирадилар, ҳамда ифлосликтан қайтарардилар.

Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам муборак терларининг ҳамда мушку-анбардан ҳам ширинроқ ҳидларининг ҳушбўй бўлгани баданларининг доимий покиза бўлганига энг катта далилдир. Айниқса, ҳидларининг ҳушбўйлиги шу қадар эдики, бирор қўчадан ўтиб кетсалар, ҳушбўй ҳидлари ўша кўчага ўтиб қоларди. Қолаверса, бундай нарсалар Расууллоҳнинг хусусиятларидан бўлганига ҳеч ким шак-шубҳа қилмайди.

2. Соchlарига эътибор беришлари

Пайғамбар алайҳис салом соchlарини покиза тушиш, тараш ҳамда ёзиб юриш билан парваришлардилар. Анас разияллоҳу анҳу айтадилар: “Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам бошларини кўп ёғлардилар, соқолларини таардилар ва кўпинча бошларига (ёғ суртганларидан кейин саллага тегмасин, деб) ёпинчик ўрадилар”.

3. Кўзларига эътибор беришлари

Иbn Аббос разияллоҳу анҳу айтадилар: “Пайғамбар алайҳис саломнинг сурмадонлари бор эди. Ҳар куни кечаси ундан бир кўзларига уч марта, яна

бошқа кўзларига уч марта сурттардилар”.

4. Тишларига эътибор беришлари

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам овқатланиб бўлганларидан кейин тишларини хилол қилишга эътибор берардилар ва “Умматимнинг хилол қилувчилари нақадар яхшидирлар”, деб айтардилар. Бир куни саҳобалар “Хилол қилувчилар кимлар ё Расулуллоҳ?” деб сўрашди. Ул зот: “Улар таҳорат олишда ва таом тановул қилишда хилол қилувчилардир. Таҳоратда хилол қилиш бу оғизни чайқаш, бурунни ювиш ҳамда бармоқлар орасини тозалашдир. Аммо таомдаги хилол қилиш эса у таомнинг қолдиғидан тозалашдир. Чунки, икки фариштага ўз соҳибининг намозда қоим бўлиб турган ҳолатида тишлари орасида таом қолдиғини кўришларидан кўра уларга оғир келадиган нарса йўқдир”, дедилар.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг барча ҳолатларда; намоздан олдин, таҳорат пайтида, ухлашдан олдин, ухлаб тургандан кейин, уйга киришда, уйдан чиқишда мисвок ишлатишга доимий риоя қилишлари ул зотнинг тишларига эътибор беришлари ҳамда шарафли оғизлари ҳидининг хушбўйлиги гаровидир.

У зот шундай тоза тутишга буюриб қизиқтирадилар ва “Мисвок оғизни тозалувчи, Аллоҳ таолони рози қилувчидир”, ва яна “Умматимга машақат қилиб қўймаганимда эди, уларни барча намозда мисвок ишлатишларига буюрган бўлардим”, дер эдилар. Баззор ва Табаронийларнинг ривоятида: “Умматимга машақат қилиб қўймаганимда эди, уларга таҳорат қилишни қандай буюрган бўлсам, барча намоздан олдин ҳам мисвок ишлатишга буюрган бўлардим”, деб айтганлар.

5. Кийимлари ва кўринишларига эътибор беришлари

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам бизларга: “Албатта қиёфанинг кўркам, кўринишнинг гўзал бўлиши пайғамбарларнинг шамоиллари ва аслий хислатларидандир” деб баён қилганлар[3]. Ваҳоланки, Саййидимиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам пайғамбарларнинг саййиди бўлсалар, шунинг учун ҳам У зот Аллоҳ яратган маҳлуқотлари ичидан бадани, кийими, уйи ҳамда мажлиси жиҳатидан энг покизаси эдилар.

Ҳадисда бир саҳобий айтадилар: “Мен бу кишига (Расулуллоҳ) ўхшашини ва ундан кўра юзи чиройлироқ, кийими покизароқ бирор кишини кўрмадим”[4]. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам чиройли, кўркам бўлиб олардилар ва чиройли бўлишга ундан: “Аллоҳ таоло гўзалдир. Гўзалликни ёқтиради”, дер эдилар[5].

Ҳар қандай ҳолат ва муносабатларга риоя қилардилар. Агар бирон бир гуруҳ одамлар ул зотни ташриф буюриб келишса, уларни кутиб олишларида у зотнинг ўзгача ҳолатлари бўларди, яъни бирор кийимларини

ёки жубба[6]ларини ёки келадиган мөхмөнга қараб ҳузурларидаги бирор кийимларини кийиб чиройли бўлиб олардилар. Агар ҳайит кунлари келса, шу кунга хос либосларини киярдилар. Жумъа куни учун ҳам худди шундай қиласардилар. Ва доимо шундай қилишга буюриб: “Либосларингизни гўзал қилинглар, уловларингиз (чиройли, покиза қилиш билан) яхшиланглар, ҳатто инсонлар ичида (кўзга ташланадиган) холи[7] бўлинглар”, дер эдилар.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам: “Аллоҳ таоло қачон бирор бандасига неъмат берадиган бўлса, бандасида ана шу неъматининг нишонаси кўринишини истайди”, ва яна “Мўмин банданинг кийимини тоза тутиши ва озчиликка рози бўлиши Роббисига нисбатан кўрсатган ҳурматидандир”, деб айтардилар. У зот соллаллоҳу алайҳи ва саллам кийимларни ердаги ифлос нарсаларга тегишидан қайтариб, ердан юқорироқ қилиб юришга буюрадилар ва: “Изорингни юқорироқ кўтар. Шундай қилишинг ҳам тозароқ бўлишига ҳам кўпга чидашига сабаб бўлади”, дер эдилар.

6. Уй ва масжиднинг тозалигига эътибор беришлари

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам уйларининг тозалигига эътибор берар ва уй доимо тоза, покиза бўлишини ёқтиардилар ҳамда инсонларни ҳам бу нарсага ундан: “Уйларингиз, ҳовлиларингизни, тозаланглар”, дер эдилар.

Масжиднинг тозалигига ҳам эътибор бериб, бу нарсага аҳамият берардилар. Бу муҳим вазифани бажарадиганлардан хурсанд бўлардилар. Шунинг учун ҳам масжидни супуриб юрадиган аёл вафот этганида, бунинг хабарини саҳобалар аёлни дафн этганларидан сўнг Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга етказганларида, “Олдинроқ хабарини берсаларингиз бўлмасмиди?”, деб ҳафа бўлган эканлар ва дарҳол ўша аёл қабри устига бориб, жаноза ўқиганлар. Масжидда яна масжидни хушбўй, муаттар нарсалар билан тутатиб турадиган бир киши бор эди. Унинг номи Нуъайм Мужаммар[8] эди.

Пайғамбар алайҳис саломнинг бундай эътибор беришлари фақатгина масжидларга хос эмасди. Балки, бундай нарсаларга умумий тарзда буюрадилар.

Ҳадисда ривоят қилинади: “Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам бизларга ҳовлиларимизда масжидлар қуриш ва уларни доимо тоза, покиза тутишга буюрадилар. Бошқа бир ривоятда эса “тоза, покиза тутишга” сўзининг ўрнига “ҳушбўйлаб туришимизга”, деб келган.

Ва яна Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам инсонлар масжидларни кир қилмасликлари учун ҳожатхоналарни масжид ешикларининг олди

томонида қурилишига буюардилар. Одамларни масжидда тупуришларидан қайтаардилар ва “Масжидни хатто бир ҳас чўпдан бўлсада тозалашда улкан ажр бор”, деб айтардилар.

“Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи вассаллам ал-инсон ал-комил” (*Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи вассаллам комил инсон*) китобидан **Фиёсиддин Ҳабибуллоҳ** таржимаси.

[1] Имом Термизий ривояти.

[2] Хофажий “Шифо” номли китобнинг шарҳида: “Бу ҳадис ўзи заъиф эди, бошқа йўллар билан қувватланиб, ҳасан даражасига кўтарилиган. Маъноси эса Саҳиҳдир”, деб айтганлар.

[3] Имом Термизий ривояти. Имом Моликнинг ривояти ҳам худди шундай бўлган.

[4] Абу Қурсофа ривояти. Имом Табароний ўзининг (Мажмаъ)сида келтириб ўтган.

[5] Ибн Синний ривояти.

[6] Узун енгли устки кийим, чўпон.

[7] Инсон танасида қора хол. Одатда инсонларнинг кўзи биринчи бўлиб ўша холга тушади. Шунинг учун ҳам Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи вассаллам мўминларни бошқалардан фарқли, кўзга ташланадиган кўркам бўлишларига буюриб, холга ташбех қиласптилар.

[8] Мужаммар деб тутатқилар билан шуғулланадиган кишига нисбатан айтиларди.